

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА РАДА

П'ята сесія VIII скликання

Р І Ш Е Н Н Я

23.12.2021

Ужгород

№ 506

Про Обласну програму забезпечення медикаментами, виробами медичного призначення і проведення безкоштовного зубопротезування ветеранів війни та пільгової категорії населення області на 2022 – 2026 роки

Відповідно до статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», з метою вдосконалення рівня надання медичної допомоги та забезпечення медикаментами, виробами медичного призначення та проведення безкоштовного зубопротезування ветеранів війни та пільгової категорії населення області, обласна рада **в и р і ш и л а**:

1. Затвердити Обласну програму забезпечення медикаментами, виробами медичного призначення і проведення безкоштовного зубопротезування ветеранів війни та пільгової категорії населення області на 2022 – 2026 роки (додається).

2. Контроль за виконанням цього рішення покласти на першого заступника голови обласної державної адміністрації та постійні комісії обласної ради з питань: охорони здоров'я, праці, зайнятості та соціального захисту населення, учасників АТО/ООС; бюджету.

Голова ради

Володимир ЧУБІРКО

**Обласна програма
забезпечення медикаментами, виробами медичного призначення і
проведення безкоштовного зубопротезування ветеранів війни та
пільгової категорії населення області на 2022 – 2026 роки**

1. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямовано Програму

У Закарпатській області наразі нараховується 302208 осіб пільгової категорії населення, з них – 12050 інвалідів та ветеранів війни, у тому числі 8161 – учасники бойових дій.

Забезпечення медикаментами та виробами медичного призначення ветеранів війни та пільгової категорії населення області проводиться відповідно до Закону України від 22.10.1993 № 3551-XII «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», постанови Кабінету Міністрів України від 17.08.1998 № 1303 «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань», постанови Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1301 «Про затвердження Порядку забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення медичними виробами та іншими засобами». Безкоштовне зубопротезування пільгових верств населення регламентується законами України: «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», «Про основні засоби соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні», «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», «Про безпеку та якість донорської крові та компонентів крові», «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».

Обсяги фінансування попередньої Програми забезпечення медикаментами та виробами медичного призначення ветеранів війни та пільгової категорії населення області на 2017-2021 роки були обмеженими та не задовольняли фактичної потреби. Так, протягом 2017-2021 років для здійснення безоплатного та пільгового забезпечення лікарськими засобами ветеранів війни та прирівняних до них за пільгами категорій населення в області було виділено 6044.7 тис. грн, що задовольнило лише незначну частину потреби. А саме, з усіх виділених коштів на придбання медикаментів на безоплатній/пільговій системі в перерахунку на 1 особу з усіх потребуючих припадало в середньому 340,0 грн. на рік. Враховуючи вартість лікарських засобів, наявність у переважної більшості ветеранів війни та інших представників пільгової категорії населення цілої низки хронічних захворювань, фактично виділене фінансування є недостатнім.

Нові вимоги ставить поява нового контингенту пільгової категорії населення – учасники бойових дій у зоні АТО/ООС. Конфліктна ситуація на Сході України з соціально-економічними потрясіннями і бойовими діями актуалізувала увагу медиків і суспільства в цілому до проблем забезпечення медичного обслуговування та організації соціального супроводу учасників бойових дій на території країни. Разом із набуттям військового досвіду учасники бойових дій зазнають фізичних та психологічних травм.

Так, станом на 1 жовтня 2021 року кількість демобілізованих учасників АТО в Закарпатській області становить 4827 осіб, з них перебувають під диспансерним наглядом 3102 осіб. Частина демобілізованих (за інформацією медичного огляду) потребувала реабілітації (медичної, фізичної і психологічної), причому більша частина цих осіб потребувала комплексної реабілітації.

Адаптація військовослужбовців, які повернулись з «гарячих точок» до мирного життя, лікування, реабілітація, ресоціалізація і забезпечення медикаментами та виробами медичного призначення – наразі це першочергові задачі.

Низький рівень стоматологічного здоров'я негативно впливає на стан загального здоров'я впродовж усіх періодів життя людини, спричиняючи соціальні та фінансові проблеми, та негативно позначається на рівні соціально-економічного розвитку країни. Особливе занепокоєння викликає стабільно високий рівень поширення стоматологічних захворювань та, насамперед, висока потреба у зубному протезуванні пільгових верств населення, зокрема ветеранів війни, інвалідів, учасників бойових дій та антитерористичної операції. Нові вимоги ставить поява нового контингенту пільгової категорії населення – учасники бойових дій у зоні АТО. Звертає на себе увагу молодий вік осіб – учасників АТО, що потребують зубного протезування із використанням сучасних методів діагностики та ортопедичного стоматологічного лікування функціональних порушень у зубощелепно-лицевій ділянці. Залежно від виявленої патології, з метою отримання найбільш повних об'єктивних відомостей про захворювання, для обстеження хворого використовуються спеціальні методи дослідження: рентгенографія, ортопантомографія, дентальна візіографія, визначення жувальної потужності та ефективності тощо. Вищевказані методи застосовуються на різних етапах ортопедичного лікування і неможливі за умови відсутності сучасного діагностичного обладнання стоматологічного спрямування.

За статистичними даними спеціалізована амбулаторно - поліклінічна стоматологічна допомога є одним із самих масових видів медичного обслуговування населення. Питома вага стоматологічної захворюваності в загальній захворюваності населення становить понад 16 відсотків. Кількість звернень за стоматологічною допомогою займає друге місце після кількості звернень до лікарів-терапевтів та сімейних лікарів. Особливе занепокоєння викликає стабільно висока поширеність захворювань у всі вікові періоди,

насамперед значна ураженість твердих тканин зубів та наявність пародонту у людей похилого віку, вагітних жінок та дітей. За статистичними даними 75 відсотків населення мають захворювання пародонту, майже 90 відсотків - карієс зубів. Розповсюдженість карієсу у населення Закарпатської області становить від 73% до 83% в залежності від віку. Така висока розповсюдженість карієсу та його ускладнень у населення пов'язана з низьким вмістом фтору у питній воді, напруженою екологічною та санітарно-епідемічною ситуацією, що склалася в Україні за останні роки, пов'язаною із забрудненням довкілля, в тому числі і джерел водопостачання. Закарпаття є одним із регіонів України із біогеохімічною аномалією – природної, екологічно зумовленої фтор-йодної недостатності, що впливає на виникнення, розвиток та поширення стоматологічної патології серед усього населення області та пільгової категорії зокрема.

Саме серед пільгової категорії населення спостерігається найбільш високий рівень необхідності протезування чи санації ротової порожнини. Економічно доведено, що профілактика захворювань або їх лікування на ранніх стадіях коштує дешевше, ніж лікування гострих форм хвороби та її ускладнень. Тому значну частку цієї програми займають заходи з лікування, діагностики та передпротезної підготовки ротової порожнини, в першу чергу пільгових верст населення Закарпатської області, які без належної матеріально-технічної бази здійснити неможливо.

Головними чинниками, що спричиняють низький рівень стоматологічного здоров'я пільгової категорії населення Закарпатської області та вказують на актуальність прийняття Програми, є:

- обмеження доступності пільгової категорії до комплексної високотехнологічної стоматологічної допомоги у закладах охорони здоров'я різних форм власності через їх низьку платоспроможність;

- недостатнє фінансування діяльності стоматологічної служби закладів, що здійснюється Національною службою охорони здоров'я за програмою медичних гарантій (ПМГ), спрямованої насамперед на надання виключно ургентної стоматологічної допомоги, і як наслідок - неможливість дотримання повного обсягу надання стоматологічної допомоги, передбаченого у фахових стандартах;

- невідповідність більшості стоматологічного обладнання, устаткування та технологій закладів охорони здоров'я сучасним вимогам щодо ефективної організації діяльності стоматологічної служби стосовно здійснення діагностики та лікування стоматологічних захворювань, а також проведення зубного протезування.

Станом на 01.01.2021 року кількість осіб, що перебувають на обліку і потребують лікування захворювань ротової порожнини, в тому числі передпротезної підготовки ротової порожнини, та безкоштовного зубопротезування із числа пільгової категорії складає 4350 чоловік. Протягом 5-ти років дії Програми буде можливість пролікувати та здійснити

передпротезну підготовку ротової порожнини щорічно 870 особам та здійснити безкоштовне зубне протезування 700 особам щорічно.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2009 року № 1301 інваліди мають право на безкоштовне слухопротезування один раз на п'ять років за умови двобічної приглухуватості більше 60 Дб (соціально неадекватний слух) з подальшою заміною слухових апаратів не рідше одного разу на п'ять років. На обліку перебуває 229 осіб, що потребують слухопротезування. Для забезпечення інвалідів щороку необхідно щонайменше 100 слухових апаратів. Середня вартість слухового апарату – 5,0 тис. гривень.

На «Д» обліку в сурдологічному кабінеті перебуває 510 дітей. Діти – інваліди мають право на безкоштовне слухопротезування з подальшою заміною слухових апаратів не рідше 1 разу на 3 роки. Для забезпечення дітей – інвалідів щорічно необхідно щонайменше 100 слухових апаратів. Середня вартість слухового апарату – 8,6 тис. гривень.

2. Визначення мети Програми

Метою цієї Програми є здійснення комплексу заходів, спрямованих на підвищення рівня соціального захисту ветеранів війни та пільгової категорії населення області, поліпшення забезпечення їх медикаментами, необхідними виробами медичного призначення стоматологічного спрямування для здійснення лікування захворювань ротової порожнини, в тому числі передпротезної підготовки ротової порожнини та послугами пільгового зубопротезування.

3. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування

Зважаючи на необхідність комплексного підходу до вирішення проблеми медичного забезпечення ветеранів війни, інвалідів, учасників бойових дій, у тому числі в зоні проведення АТО, та інших пільгових верств населення Закарпатської області, слід зазначити, що ефективність її розв'язання залежить від координації дій органів виконавчої влади, які забезпечують реалізацію державної політики в зазначеній сфері.

Програмою передбачено протягом 2022 – 2026 років здійснити комплекс заходів, спрямованих на створення умов для забезпечення ефективної системи медичного забезпечення та стоматологічного лікування пільгової категорії населення Закарпатської області.

Фінансування заходів Програми здійснюється в установленому законодавством порядку за рахунок та у межах коштів, передбачених для її реалізації в обласному бюджеті на відповідний бюджетний період (додаток 2).

4. Строки та етапи виконання Програми

Заходи програми реалізуються щорічно протягом 2022-2026 років.

5. Перелік завдань, заходів Програми та результативні показники

- Безкоштовне забезпечення лікарськими засобами пільгової категорії населення області;
- Здійснення закупівлі медикаментів та виробів медичного призначення стоматологічного спрямування відповідно до вимог законодавства з метою забезпечення проведення лікування стоматологічних захворювань ветеранів війни, інвалідів, учасників бойових дій, в тому числі в зоні проведення АТО, та інших пільгових верств населення;
- Забезпечення послугами з пільгового зубопротезування відповідно до вимог законодавства.

Завдяки реалізації заходів Програми покращиться здоров'я та якість життя ветеранів війни, інвалідів, учасників бойових дій, в тому числі в зоні проведення АТО, та інших пільгових верств населення Закарпатської області.

6. Напрями діяльності та заходи Програми (додаток 3)

7. Координація та контроль за виконанням Програми

Організаційне забезпечення виконання Програми здійснює департамент охорони здоров'я облдержадміністрації. Відповідальні виконавці програми: Комунальне некомерційне підприємство «Обласний госпіталь ветеранів війни» Закарпатської обласної ради, Комунальне некомерційне підприємство «Закарпатська обласна клінічна стоматологічна поліклініка» Закарпатської обласної ради, Комунальне некомерційне підприємство «Закарпатська обласна клінічна лікарня імені А. Новака» Закарпатської обласної ради, Комунальне некомерційне підприємство «Обласна дитяча лікарня» Закарпатської обласної ради.

Відповідальні виконавці до 25 січня року, наступного за звітним, подають до департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації звіт про виконання Програми за попередній рік згідно зі встановленою формою.

ПАСПОРТ**Обласної програми забезпечення медикаментами, виробами медичного призначення та проведення безкоштовного зубопротезування ветеранів війни та пільгової категорії населення області на 2022 – 2026 роки**

Ініціатор розроблення Програми	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації
Розробник Програми	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації
Співрозробники Програми	Комунальне некомерційне підприємство «Обласний госпіталь ветеранів війни» Закарпатської обласної ради, Комунальне некомерційне підприємство «Закарпатська обласна клінічна стоматологічна поліклініка» Закарпатської обласної ради, Комунальне некомерційне підприємство «Закарпатська обласна клінічна лікарня імені А. Новака» Закарпатської обласної ради, Комунальне некомерційне підприємство «Обласна дитяча лікарня» Закарпатської обласної ради
Відповідальні виконавці Програми	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, Комунальне некомерційне підприємство «Обласний госпіталь ветеранів війни» Закарпатської обласної ради, Комунальне некомерційне підприємство «Закарпатська обласна клінічна стоматологічна поліклініка» Закарпатської обласної ради, Комунальне некомерційне підприємство «Закарпатська обласна клінічна лікарня імені А. Новака» Закарпатської обласної ради, Комунальне некомерційне підприємство «Обласна дитяча лікарня» Закарпатської обласної ради

Учасники Програми	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, Комунальне некомерційне підприємство «Обласний госпіталь ветеранів війни» Закарпатської обласної ради, Комунальне некомерційне підприємство «Закарпатська обласна клінічна стоматологічна поліклініка» Закарпатської обласної ради, Комунальне некомерційне підприємство «Закарпатська обласна клінічна лікарня імені А. Новака» Закарпатської обласної ради, Комунальне некомерційне підприємство «Обласна дитяча лікарня» Закарпатської обласної ради
Термін реалізації Програми	2022-2026 роки
Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього, у тому числі:	44550,7 тис. грн
коштів обласного бюджету	44550,7 тис. грн

Заступник голови ради

Василь ДЕМ'ЯНЧУК

**Фінансування заходів обласної Програми
забезпечення медикаментами, виробами медичного призначення та проведення безкоштовного
зубопротезування ветеранів війни та пільгової категорії населення області на 2022 - 2026 роки**

тис. грн

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	З них за роками:					Усього витрат на виконання Програми
	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	
Обсяг ресурсів, усього у тому числі:	8155,4	8487,6	8883,2	9244,0	9780,5	44550,7
обласний бюджет	8155,4	8487,6	8883,2	9244,0	9780,5	44550,7

Заступник голови ради

Василь ДЕМ'ЯНЧУК

Напрями діяльності та заходи Обласної програми забезпечення медикаментами, виробами медичного призначення та проведення безкоштовного зубопротезування ветеранів війни та пільгової категорії населення області на 2022 -2026 роки

Найменування напрямку	Перелік заходів	Строк виконання заходу	Відповідальні виконавці	Фінансування, тис. грн					Найменування показника	Цільове значення показника, індикатор						
				Джерело фінансування	Загальний обсяг	У тому числі за роками					2022	2023	2024	2025	2026	
						2022	2023	2024		2025						2026
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1. Безоплатний або пільговий відпуск лікарських засобів ветеранам війни та прирівняних до них категорій населення області	Відшкодування пільгових рецептів ветеранів війни та прирівняних до них категорій	2022-2026 роки	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, КНП «Обласний госпіталь ветеранів війни» Закарпатської обласної ради	Обласний бюджет	11089.7	2000.0	2108.0	2217.2	2325.6	2438.9	1.Забезпечення препаратами пільгової категорії населення (осіб)	2410	2410	2410	2410	2410
2. Закупівля медикаментів та виробів медичного призначення для надання	Надання якісної в повному обсязі стоматологічної допомоги, в тому числі передпротезної	2022-2026 роки	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, КНП «Обласний госпіталь ветеранів війни» Закарпатської	Обласний бюджет	6926,0	1218,0	1283,0	1349,0	1416,0	1660,0	2.1.Забезпеченість медикаментами та виробами медичного призначення (у %)	100	100	100	100	100

стоматологічної допомоги пільгової категорії населення	підготовки ротової порожнини пільгової категорії населення		обласної ради , КНП «Закарпатська обласна клінічна стоматологічна поліклініка» Закарпатської обласної ради								2.2 Забезпечення надання якісної в повному обсязі стоматологічної допомоги, в тому числі перед протезної підготовки ротової порожнини (осіб)	870	870	870	870	870
3. Проведення безкоштовного зубного протезування пільговій категорії населення	Проведення безкоштовного зубного протезування пільгової категорії населення	2022-2026 роки	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, КНП «Обласний госпіталь ветеранів війни» Закарпатської обласної ради , КНП «Закарпатська обласна клінічна стоматологічна поліклініка» Закарпатської обласної ради	Обласний бюджет	19391,0	3500,0	3685,0	3871,0	4065,0	4270,0	3.Охоплення безкоштовним зубопротезуванням пільгової категорії осіб	700	700	700	700	700
4.Забезпечення інвалідів та інших пільгових категорій населення слуховими апаратами	Виявлення хворих, потребуючих слухопротезування облік хворих, підбір та налаштування слухових апаратів	2022 – 2026 роки	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації , КНП «Закарпатська обласна клінічна лікарня імені А. Новака» Закарпатської обласної ради	Обласний бюджет	2500,0	500,0	500,0	500,0	500,0	500,0	4.1 Забезпечення інвалідів по слуху слуховими апаратами, (осіб)	100	100	100	100	100
											4.2 Забезпечення інвалідів по слуху слуховими апаратами, (%)	100	100	100	100	100

5. Забезпечення дітей-інвалідів слуховими апаратами	Виявлення дітей-інвалідів, потребуючих слухопротезування облік, підбір, налаштування та проведення слухопротезування	2022 – 2026 роки	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації , КНП «Обласна дитяча лікарня» Закарпатської обласної ради	Обласний бюджет	4644,0	937,4	911,6	946,0	937,4	911,6	5.1 Забезпечення дітей-інвалідів слуховими апаратами, (осіб)	109	106	110	109	106
											5.2 Забезпечення інвалідів по слуху слуховими апаратами, (%)	100	100	100	100	100
Усього по Програмі коштів обласного бюджету					44550,7	8155,4	8487,6	8883,2	9244,0	9780,5						

Заступник голови ради

Василь ДЕМ'ЯНЧУК